

KALENDER

FORMULE 1 2018

25 maart:	Grand Prix van Australië, Melbourne
8 april:	Grand Prix van Bahrein, Sakhir
15 april:	Grand Prix van China, Shanghai
29 april:	Grand Prix van Azerbeidzjan, Bakoe
13 mei:	Grand Prix van Spanje, Barcelona
27 mei:	Grand Prix van Monaco, Monte Carlo
10 juni:	Grand Prix van Canada, Montreal
24 juni:	Grand Prix van Frankrijk, Le Castellet
1 juli:	Grand Prix van Oostenrijk, Spielberg
8 juli:	Grand Prix van Groot-Brittannië, Silverstone
22 juli:	Grand Prix van Duitsland, Hockenheim
29 juli:	Grand Prix van Hongarije, Boedapest
26 augustus:	Grand Prix van België, Spa-Francorchamps
2 september:	Grand Prix van Italië, Monza
16 september:	Grand Prix van Singapore
30 september:	Grand Prix van Rusland, Sotsji
7 oktober:	Grand Prix van Japan, Suzuka
21 oktober:	Grand Prix van de Verenigde Staten, Austin
28 oktober:	Grand Prix van Mexico, Mexico City
11 november:	Grand Prix van Brazilië, Sao Paulo
25 november:	Grand Prix van Abu Dhabi

INHOUDSOPGAVE

Kalender Formule 1 2018	4
1. Tijd voor Max	6
2. De legende van Lewis	17
3. Teambuilding	29
4. Terug naar de roots van de Formule 1	41
5. De dag dat Toro Rosso het onmogelijke deed	55
6. Dag haaienvin, hallo halo	66
7. Politiek in de paddock	82
8. De Formule 1: waar kijken we naar?	92
9. De erfenis van Ecclestone	105
10. Leren van het verleden	116
11. De elektrische revolutie van de Formule E	130
Appendix	
Teams en coureurs	139
Circuits	140

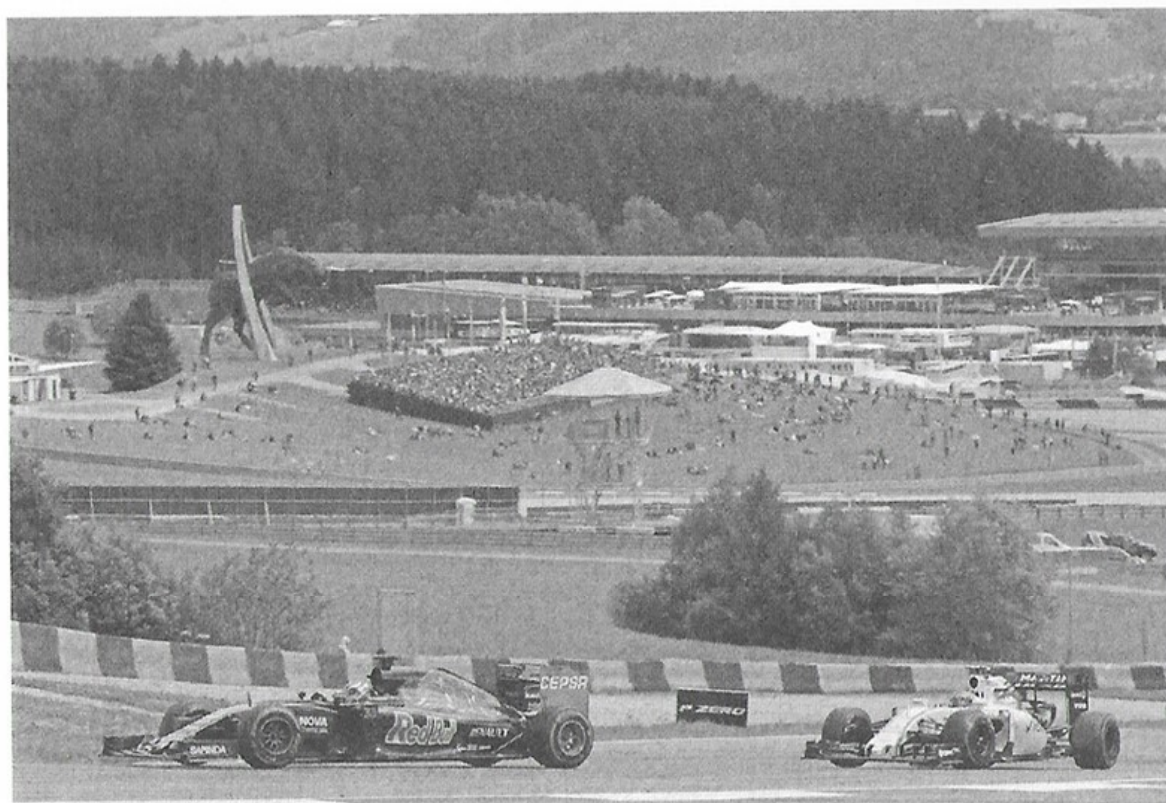
1. TIJD VOOR MAX

De Verstappen-gekte is terug, nog heviger dan in de loop van de jaren negentig. Waar de Formule 1-carrière van Jos om uiteenlopende redenen niet werd wat iedereen ervan gehoopt had, ligt Max op koers om werkelijk een hoofdrol voor zich op te eisen. Maar de invloed van de nog maar 20-jarige Max gaat verder. Hij heeft alles in zich om het nieuwe boegbeeld van de sport te worden.

Te jong, te druistig, te onervaren. Dat waren de kwalificaties waarmee Max Verstappen (30-09-1997) om de oren werd geslagen toen hij als zeventienjarige in 2015 zijn debuut maakte bij Toro Rosso, het juniorteam van Red Bull. Lang niet iedereen was ervan overtuigd dat het een verstandige beslissing was om de jonge coureur zo snel voor de leeuwen te gooien. Oud-wereldkampioen Jacques Villeneuve, toch al nooit de vrolijkste, noemde het slecht voor de sport om een coureur van die leeftijd, met slechts één jaar ervaring in echte racewagens, in een Formule 1 te zetten.

Maar Verstappen liet zich niet van de wijs brengen en bewees het tegendeel. Meteen in zijn eerste seizoen dwong hij respect af met ongekend mooie inhaalacties en soms ook met agressieve verdedigende acties. Hij deed wat hij in de karts en de Formule 3 ook altijd had gedaan: racen, op het scherp van de snede. Daar gaat het toch om in deze sport? Toen Felipe Massa hem aansprak op de crash in Monaco, waarbij Verstappen in 2015 achterop de Lotus van Romain Grosjean knalde, haalde hij zijn schouders op. Hij suggereerde dat Massa maar eens terug moest kijken naar zijn eigen aanrijding met Sergio Pérez een jaar eerder in de Grand Prix van Canada. Zulke raceongelukken overkomen iedereen, wilde hij maar zeggen. De data lieten zien dat hij niet te laat had geremd, in andere ronden had hij zelfs nog later geremd. Hij ging voor de punten. 'Ik verander mijn rijstijl niet.'

Hoewel nog maar zeventien jaar oud, droop de coureur van het zelfvertrouwen. Verstappen ging geen duel uit de weg. In Oostenrijk wist hij de Lotus-Mercedes van Pastor Maldonado rondenlang achter zich te houden, ondanks een tekort aan vermogen. Telkens liet hij zijn auto een klein beetje rechtdoor rollen in de bochten, tot grote irritatie van Maldonado. Een klein stuurfoutje van Verstappen bij het opkomen van het rechte stuk gaf Maldonado eindelijk de kans om hem echt te passeren. Maar niet nadat de Venezolaan op het rechte eind bijna zijn Lotus in de hekken had gehangen, omdat hij schrok toen hij opeens uit de slipstream van de Toro Rosso kwam. Als Max op dat moment zijn remmen niet had geblokkeerd en rechtuit was geschoten, was het Maldonado misschien wel nooit gelukt hem voorbij te gaan. Later beklagde hij zich over het rijgedrag van Verstappen, die zich 'niet aan de regels' zou hebben gehouden. De stewards zagen echter geen reden om iets te ondernemen.

© Red Bull Media House / Charles Coates / Getty Images

Max Verstappen tijdens de Grand Prix van Oostenrijk in 2015 in duel met Valtteri Bottas.

In Monaco, Hongarije en Abu Dhabi werd Verstappen wel bestraft voor incidenten waarbij hij betrokken was, zodat hij aan het einde van het seizoen van alle coureurs de meeste strafpunten had op zijn superlicentie. Maar hij had een snaar geraakt, zowel bij de media als bij zijn medecoureurs en het publiek. De Formule 1-journalisten verkozen hem bij het jaarlijkse gala van de FIA tot persoonlijkheid van het jaar, een prijs die hij ook in 2016 en 2017 kreeg. Zijn medecoureurs riepen hem in 2015 uit tot *rookie* van het jaar. En zijn bloedstollende inhaalmanoeuvre op Felipe Nasr in Blanchimont, op het circuit van Spa-Francorchamps, werd door de fans uitgeroepen tot de beste actie van 2015. Niet gering, voor een coureur die pas in de loop van het seizoen achttien werd.

Max Verstappen spreekt het publiek tot de verbeelding, meer dan de andere coureurs in de Formule 1. Niet alleen in Nederland, waar hij honderdduizenden mensen heeft wakker geschud, net als zijn vader Jos tijdens diens hoogtijdagen. De Formule 1-manie is weer springlevend, de oranje tribunes en campings zijn inmiddels vaste prik in de Formule 1. Overal in Europa komen dit jaar speciale Verstappen-tribunes. Geen coureur die zich verzekerd weet van zo'n trouwe schare fans. Maar ook buiten Nederland is het besef gegroeid dat Verstappen van een bijzondere orde is. Hoe is het anders mogelijk dat je drie keer achter elkaar wordt uitgeroepen tot FIA persoonlijkheid van het jaar? Ook de prijs voor de beste actie, waarvoor fans online kunnen stemmen, kreeg hij drie keer op rij: in 2014 voor de actie in een Formule 3-race, waarmee hij Giovinazzi op de finishlijn in Imola nog passeerde, in 2015 voor de eerder genoemde inhaalactie op Nasr en in 2016 voor de manier waarop hij de latere wereldkampioen Nico Rosberg buitenom passeerde in de regen in Brazilië. De durf, de ambitie en de gedrevenheid zitten in zijn bloed. Dat ontdekte het management van Toro Rosso ook, toen zij in 2015 in Singapore Verstappen tot twee keer toe vroegen teamgenoot Carlos Sainz te laten passeren. Het team hoopte dat Sainz met zijn versere banden een betere kans maakte Sergio Pérez in te halen. 'No!', klonk het verontwaardigd vanuit de cockpit. Verstappen had zich met een geweldige inhaalrace van de twintigste naar de achtste plaats opgewerkt en was niet van plan die positie zomaar op te geven. Zoals Rule #23 van de Formule 1 op social media afgelopen winter luidde: 'Max doesn't back down.'

Niet iedereen kan daar even gemakkelijk mee omgaan. De Formule 1 zit vol ego's, gearriveerde coureurs, die moeite hebben met de gretigheid van de jonge Verstappen. Dat werd in de loop van 2016 het best zichtbaar bij Sebastian Vettel en Kimi Räikkönen. Vanaf de

Grand Prix van Spanje, toen Red Bull Verstappen overhevelde naar het A-team, kregen de twee Ferrari-coureurs opeens te maken met een coureur die het hen een stuk moeilijker maakte dan zij gewend waren. Dat begon op Barcelona, toen Verstappen profiteerde van de aanrijding tussen de Mercedesen van Hamilton en Rosberg en als jongste coureur uit de geschiedenis van de Formule 1 een Grand Prix won. Räikkönen zat hem een groot deel van de race op de hielen, maar Verstappen hield knap stand. Hij was op geen foutje te betrappen en schreef geschiedenis.

Later dat seizoen, bij de Grand Prix van Hongarije, maakte berusting bij Räikkönen plaats voor ergernis. Wat hij ook probeerde, hij kwam er weer niet langs. Verstappens verdedigende acties waren niet volgens het boekje, zei hij, zichtbaar geïrriteerd. Hij had mensen wel voor minder bestraft zien worden. Bij de Grand Prix van België, vier weken later, bereikte het conflict het kookpunt. Het was de race van het incident bij de start, toen Vettel geen ruimte liet voor Verstappen en Räikkönen in La Source. Na de race wond Räikkönen zich vooral op over de manier waarop Verstappen hem halverwege de race op het rechte eind van Kettel achter zich probeerde te houden. Bij een eerste poging werd hij rechtdoor in de chicane van Les Combes gedwongen, bij de tweede poging moest hij op het rechte stuk vol in de remmen. Verstappen blokte hem. 'Come on, this is fucking ridiculous now', zei Räikkönen over de teamradio. 'He's just fucking turning when I'm at full speed on the right.' Naderhand prees hij zich gelukkig dat er geen megacrash had plaatsgevonden. Maar was er nou zoveel aan de hand? Verstappen was fel, maar bleef binnen de grenzen van wat toelaatbaar is. Verstappen was juist kwaad over het incident in de eerste bocht, dat hem een goede klassering in zijn thuisrace had gekost.

Tussen Vettel en Verstappen vond de grootste clash plaats bij de

start van de Grand Prix van Maleisië. De twee hadden licht contact, waardoor Vettel tegen Rosberg knalde en de voorwielophanging van de Ferrari afbrak. Vettel probeerde het incident in de schoenen van Verstappen te schuiven. 'Als je tegen hem racet, kun je verwachten dat hij heen en weer stuurt, dat weet iedereen zo langzamerhand', zei de Duitser. Verstappen was duidelijk een andere mening toegedaan en omschreef Vettel als een idioot. Hij vond de stewards aan zijn zijde: Vettel kreeg straf en moest de volgende race in Japan drie startplaatsen inleveren.

Van anderen kreeg Verstappen juist lof voor zijn agressieve rijstijl. David Coulthard zei tegen de BBC dat Verstappen als negentienjarige meer klaar is voor de top dan hijzelf op zijn dertigste was. 'Als je niet overtuigd bent van je kansen, dan is het goed mogelijk dat je niet in staat bent beslissingen te nemen. Ik zou liever zijn talent, toewijding en snelheid hebben en de ruwe kantjes er vanaf slijpen, dan dat ik meteen een gepolijste versie was van net-niet-goed-genoeneg.' Toto Wolff, teambaas van Mercedes, vergeleek hem met Lewis Hamilton en Ayrton Senna. Volgens Wolff zouden andere coureurs voortaan wel twee keer nadenken over de vraag hoe zij hem moeten inhalen. Op zijn netvlies stond ongetwijfeld nog hoe Verstappen halverwege het seizoen Nico Rosberg had vernederd tijdens de Grand Prix op Silverstone, toen hij de Mercedes op de natte baan buitenom inhaalde in Chapel. Rosberg had hem toen het droog was weer teruggepakt, maar ook dat ging niet zonder slag of stoot. Na de race in België liet Wolff doorschemeren dat Verstappen weliswaar geen straf had gekregen voor zijn manoeuvres, maar dat hij er achter de schermen tijdens de rijdersbriefings wel degelijk op was aangesproken. Ook zijn eigen teambaas, Christian Horner, erkende dat het op het randje was en zei dat hij er ongetwijfeld van zou leren.